

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn
Telefoon (055) 527 29 11
E-mail info@vallei-veluwe.nl
Website www.vallei-veluwe.nl

Provincie Gelderland

T.a.v. [redacted]
post@gelderland.nl

Datum	7 april 2026	Contactpersoon	[redacted]
Uw kenmerk	2025-008728; DSO 2025062400152	E-mailadres	[redacted]@vallei-veluwe.nl
Ons kenmerk	1985395/1985397	Telefoonnummer	06 [redacted]
Onderwerp	Aanvullende gegevens aanvraag 2025-008728 Gulbroek		

Geachte [redacted]

Ik heb uw brief van 24 februari 2026 in goede orde ontvangen. Hierin doet u 29 verzoeken voor aanvullende gegevens op mijn aanvraag omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteiten van 24 juni 2025.

Onderstaande beantwoording is opgesteld door ecologen van adviesbureau Regelink en van Staatbosbeheer dat de bos- en graslanden beheert in het Gulbroek. Onderstaande beantwoording is tevens een 'aanvulling' op de vergunningsaanvraag.

In het navolgende zal eerst uw verzoek worden vermeld en daarna het antwoord.

V1 Kunt u aangeven wat de huidige planning is van de werkzaamheden inclusief fasering?

A1 - voorjaar 2026: uitvoering mitigerende maatregelen: ophangen 8 eekhoornkasten;
- 31 augustus 2026: beoogde start terreinwerkzaamheden;
- 12 maart 2027: terreinwerkzaamheden gereed.

V2 Heeft u een plattegrondstekening met de nieuwe inrichting inclusief locaties van alle te nemen permanente maatregelen?

A2 Bijlage bij deze brief is de "Inrichtingstekening". Op deze tekening zijn tevens (kleine) wijzigingen sinds mijn aanvraag verwerkt.

V3 Kunt u op kaart aangeven welke delen van het plangebied fosfaatrijk en welke delen worden afgegraven (voor zowel bos- als graslandpercelen).

A3 In de opgestelde LESA is onderstaande kaart opgenomen. De bemonsteringspunten met een Olsen-P gehalte van ≥ 250 $\mu\text{mol/l}$ FW zijn fosfaatrijk voor het beoogde natuurdoeltype.



Figuur 25: Olsen-P-concentratie (voor planten beschikbaar fosfaat) in de bovenste 20 cm van de bodem van het Gulbroek (uit: Van Mullekom et al., 2009).

Op de inrichtingstekening is met de legenda-eenheden "Kappen bos en ontgraven bodem" en "Ontgraven grond voormalige landbouwpercelen" aangegeven waar het maaiveld wordt afgegraven.

V4 In de onderbouwing van het belang wordt enkel verwezen naar de Habitatrichtlijn. De steenmarter en eekhoorn vallen echter onder het beschermingsregime 'Andere soorten'. Deze graag meenemen in de onderbouwing van het belang.

Met de voorgenomen ontwikkeling worden twee verblijfplaatsen van eekhoorn en enkele rustplaatsen van steenmarter aangetast. Dit is een vergunningsplichtige schadelijke handeling als genoemd in artikel 11.54 andere soorten lid 1b, Bal[1]. Daarom willen we hierbij een vergunning aanvragen voor het aantasten van twee verblijfplaatsen van de eekhoorn en het aantasten van enkele rustplaatsen van steenmarter.

Alternatievenafweging

Conform toetsing aan artikel 8.74l van het 'Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)[2] kan het volgende worden opgemerkt:

Een andere uitvoering, zowel in tijd als plaats hebben een groter negatief effect op verblijfplaatsen van eekhoorn en steenmarter. Met de gekozen inrichting, mitigerende maatregelen in tijd en ruimte, is er geen andere bevredigende oplossing mogelijk. De ingreep geeft per saldo een positieve impuls aan de biodiversiteit en het behalen van de beoogde doelstellingen in het kader van het Gelders Natuurnetwerk.

[1] <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0041330&hoofdstuk=11&afdeling=11.2¶ graaf=11.2.4&artikel=11.54&z=2026-01-01&q=2026-01-01>

[2] <https://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0041313&hoofdstuk=8&afdeling=8.6¶graaf=8.6.2&artikel=8.74l&z=2026-01-31&q=2026-01-31>

A4 Eekhoorn

De eekhoorn komt vooral voor in boszomen van naald- en gemengd bos en loofbos met rijke ondergroei. Vanwege de afhankelijk van rijpe boomzaden is de leeftijd van het bos belangrijker dan de samenstelling (20 jaar voor coniferen, 40-80 jaar voor eiken en beuken). De landelijke staat van instandhouding is onbekend. Wel is in de periode 1996-2017 een afnemende trend waargenomen. De voorgenomen activiteiten hebben een beperkt effect op het voorkomen van eekhoorn ter plaatse. Ze worden op zorgvuldige wijze uitgevoerd en er worden voortijdig 8 nestkasten voor eekhoorn in het beter geschikte (te handhaven) bos aan de overzijde van de Kavelweg opgehangen. De gunstige staat van instandhouding van de eekhoorn komt dan ook niet in gevaar.

Steenmarter

Op de Rode lijst (2020) heeft steenmarter de status 'thans niet bedreigd' en valt de soort onder de trendklasse 'stabiel of toegenomen (0/+)'. In Gelderland waren in 2020 23 km-hokken bezet door steenmarter, het hoogste aantal bezette km-hokken in Nederland. De voorgenomen activiteiten hebben een beperkt effect op het voorkomen van steenmarter ter plaatse. Zij worden op zorgvuldige wijze uitgevoerd en er worden marterrillen en marterhoop in de te handhaven bosdelen aangelegd. De gunstige staat van instandhouding van de steenmarter komt dan ook niet in gevaar.

V5 Er is niet voldoende onderbouwd dat dit project wordt uitgevoerd in het kader van een groot openbaar belang. Op basis van de projectomschrijving beoordelen wij dat het project wordt uitgevoerd in het kader van de bescherming van wilde flora en fauna en het in stand houden van natuurlijke habitats. Kunt u een onderbouwing van dit belang opnemen in het activiteitenplan?

A5 Hierbij wil ik de aanvraag aanvullen met het volgende belang: "Het project wordt uitgevoerd in het kader van de bescherming van wilde flora en fauna en het in stand houden van natuurlijke habitats."

De onderbouwing van dit belang is:

De ontwikkeling vindt plaats in het kader van de realisatie van het Gelders Natuurnetwerk. De provincie heeft als beleid dat het Gelders Natuurnetwerk in 2027 gerealiseerd en financieel geheel afgerond moet zijn. Met het project 'Verdrogingsaanpak natuurgebied Gulbroek' worden de noodzakelijke abiotische omstandigheden gerealiseerd om de beoogde natuurdoeltypen te ontwikkelen.

V6 Kunt u een onderbouwing toevoegen met beoordeling van effecten als gevolg van vernatting van het gebied voor de aangevraagde soorten. Is de dassenburcht bijvoorbeeld nog functioneel als het grondwaterpeil omhoog gaat? Wat zijn de effecten van een verhoogd grondwaterpeil op het winterhabitat van de poelkikker?

A6 Das: recent (2026) aanvullend onderzoek met een wildcamera heeft aangetoond dat het

een kleine dassenburcht betreft die gebruikt wordt door één das. Het is geen kraamburcht. Deze bijburcht ligt helemaal aan de westgrens van het plangebied in een hoger walletje, in een bosgedeelte dat gehandhaafd wordt en waar dus ook het maaiveld niet wordt afgegraven. De verhoging van de grondwaterstand zorgt er op deze locatie niet voor dat de bijburcht onder water komt te staan. Het is niet bekend hoe diep de pijpen ondergronds doorlopen. Het is dus niet uit te sluiten dat een deel van de bijburcht natter wordt en daardoor minder geschikt wordt voor de das die hier verblijft. Indien dit optreedt zal de das òf in een droger deel van de burcht verblijven, òf de burcht zelf aanpassen door ondieper te graven òf besluiten deze verblijfplaats te verlaten. In dat geval zal hij een ander heenkomen zoeken. Daarvoor zijn voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving, met name in het bosrijke landgoed aan de overzijde van het Apeldoorns kanaal dat via een plankier bij de sluis is te bereiken. Samengevat: verblijfplaats van één das, kans op inundatie is klein en er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden. Daarmee is het negatieve effect van de vernatting gering.

Poelkikker: de beoogde vernatting levert geen probleem op voor overwinterende poelkikkers. Zij overwinteren op vochtige tot natte plekken en er zullen droog-nat-gradiënten in het terrein aanwezig blijven om uit te kiezen. In dat opzicht leiden de vernattingsmaatregelen eerder tot een verbetering.

V7 Voor de mitigatie worden drie takkenrillen met marterhoop gerealiseerd. Worden deze ingezet als permanente mitigatie of is dit een tijdelijke overbrugging totdat vegetatie zich voldoende heeft ontwikkeld?

A7 Als permanente mitigatie.

V8 Hoe worden de takkenrillen en takkenhopen beheerd?

A8 De takkenrillen met marterhoop zullen 1 maal per jaar worden geïnspecteerd op het functioneren.

V9 U geeft aan dat de poelen visvrij worden aangelegd en dat deze permanent voorzien zijn van water. Is het realistisch dat deze poelen ook in de toekomst visvrij blijven? Wat zijn dan de effecten voor de poelkikker?

A9 Als één van de mitigerende maatregelen voor de poelkikker zijn reeds in de zomer 2025 drie poelen gegraven. Deze staan niet in verbinding met de watergangen. Voorts kunnen de poelen aan het eind van een droge zomer incidenteel droogvallen. Daardoor kan eventueel daarin terecht gekomen vis (door bijv. een eend) niet overleven. De effecten voor de poelkikker zijn derhalve nihil.

V10 U geeft aan dat om de poelen en slenk een amfibieënscherm wordt geplaatst. Hoe lang en in welke periode worden deze schermen geplaatst?

A10 De tijdelijke schermen worden gedurende de gehele uitvoeringsperiode geplaatst.

V11 U geeft aan dat er houtstapels worden aangelegd als tijdelijk winterhabitat voor poelkikker. Hoe wordt voorkomen dat er tijdens het afbreken geen voortplantings- of broedplaatsen van andere soorten worden aangetast (in het kader van de zorgplicht)?

A11 Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld. Hierin wordt o.a. opgenomen dat bij

het verwijderen van de houtstapels naast de poelen eerst een inspectie moet plaatsvinden. De ecologisch toezichthouder dient alle acties in het ecologisch werkprotocol uit te voeren en in het logboek te rapporteren.

V12 U geeft aan dat een deel van het bos uit spontane bosopslag bestaat. Wat houdt dit in en hoe lang duurt het voordat dit bos zich ontwikkeld tot functioneel leefgebied voor de aangevraagde soorten? Om welk gedeelte van het bos gaat het. Graag op kaart weergeven.

A12 Een deel van de verplichte en reeds goedgekeurde te realiseren boscompensatie bestaat uit spontane opslag. Dit houdt in dat op de geplagde, voormalige graslandpercelen zich spontaan boomsoorten die karakteristiek zijn voor vochtig bos gaan vestigen en zich ontwikkelen tot een natuurlijk samengesteld bos. Op de kaart 'Inrichtingstekening' ligt dit in het zuidoostelijk deel van het plangebied en is aangegeven met de gele legenda-eenheid "Natuurlijke bosontwikkeling". Dit bosvlak wordt omringd door een aan te leggen zoombeplanting die bestaat uit struiken. Naar verwachting duurt het circa 5-10 jaar dat deze spontane bosopslag zich heeft ontwikkeld tot functioneel leefgebied voor de aangevraagde soorten. Het direct ten westen van de spontane bosontwikkeling gelegen te handhaven bos is geschikt als 'overbrugging'.

V13 Hoeveel bos blijft er behouden rondom de dassenburcht en roofvogelhorsten (tot welke afstand)? Kunt onderbouwen dat dit voldoende is om de functionaliteit van de burcht en nestlocaties te waarborgen?

A13 Tot minimaal 20 meter rondom de dassenburcht wordt bos gehandhaafd, en zelfs meer omdat dat bosdeel wordt gehandhaafd. Deze afstand wordt geadviseerd door BIJ12. Tot 50 meter rondom de roofvogelhorsten wordt bos gehandhaafd. Deze straal zal voorafgaand aan het werk met lint worden aangegeven. Deze afstand wordt geadviseerd door BIJ12.

V14 Tot welke afstand vanaf de dassenburcht mogen er tijdens de kwetbare periode geen werkzaamheden worden uitgevoerd?

A14 Zie ook antwoord A6. De dassenbijburcht betreft geen kraamburcht. De burcht bevindt zich in een bosdeel dat wordt gehandhaafd, derhalve worden aldaar geen werkzaamheden uitgevoerd.

V15 Hoeveel watergangen worden er gedempt en verondiept? Kunt u de locaties van deze watergangen op kaart aangeven?

A15 Er worden 28 watergangen gedempt en er worden 8 watergangen verontdiept. Bij de slootdemping wordt veelal een sloottraject van ca. 30 meter lengte niet gedempt. De locaties van de te dempen en te verondiepen watergangen staan op de 'Inrichtings-tekening' aangegeven.

V16 Wanneer zijn de eekhoornkasten opgehangen? Kunt u de specifieke locaties weergeven op kaart?

A16 De eekhoornkosten worden nog in dit voorjaar 2026 opgehangen. Op onderstaand

kaartje zijn de beoogde ophanglocaties weergegeven.

V17 Op welke wijze worden bestaande eekhoornnesten ongeschikt gemaakt?

A17 Voorafgaand aan de beoogde kap van de 2 betreffende bomen zal aan het begin van de veilige periode de bomen worden geïnspecteerd of de eekhoornnesten nog steeds aanwezig zijn. Zo ja, dan worden deze mits zij leeg zijn verwijderd. Pas daarna wordt de bomenkap vrijgegeven.

V18 Wat waren de weersomstandigheden tijdens het onderzoek naar amfibieën?

A18 In onderstaande tabel zijn de weersomstandigheden tijdens het veldonderzoek weergegeven.



Datum	Tijd	Methodiek	Soort	Weer
23-03-2021	18:00-20:30	Luistertelling	Heikikker	9°C, licht bewolkt, droog, 1 Bft
31-03-2021	19:35-23:15	Luistertelling	Heikikker	20°C, licht bewolkt, droog, 1 Bft
24-05-2021	21:00-00:00	Luistertelling	Poelkikker	12°C, zwaar bewolkt, droog, 3 Bft
08-06-2021	23:30-02:30	Luistertelling	Poelkikker	13°C, onbewolkt, droog, 1 Bft
03-06-2021	20:30-24:00	Luistertelling	Poelkikker	23°C, onbewolkt, droog, 0 Bft
21-05-2021	-	Schepnettelling	Amfibieën	13°C, bewolkt, droog, 3 Bft

06-07-2021	-		Schepnettelling	Amfibieën	19°C, zwaar bewolkt, droog, 3 Bft
24-08-2021	-	12:00-16:15	Schepnettelling	Amfibieën	23°C, licht bewolkt, droog, 2 Bft

V19 Wat waren de zichtlijnen van de geplaatste wildcamera's en struikrovers?

A19 De cameravallen en struikrovers zijn geplaatst langs potentiële looproutes van marterachtigen, zoals wissels, boomstammen en veldjes. De camera's waren gericht op open zichtlijnen van ca. 2 – 10 meter. De struikrovers hebben kortere zichtlijnen maar bevatten lokmiddelen en zijn dus expliciet ingesteld voor detecties dichterbij.

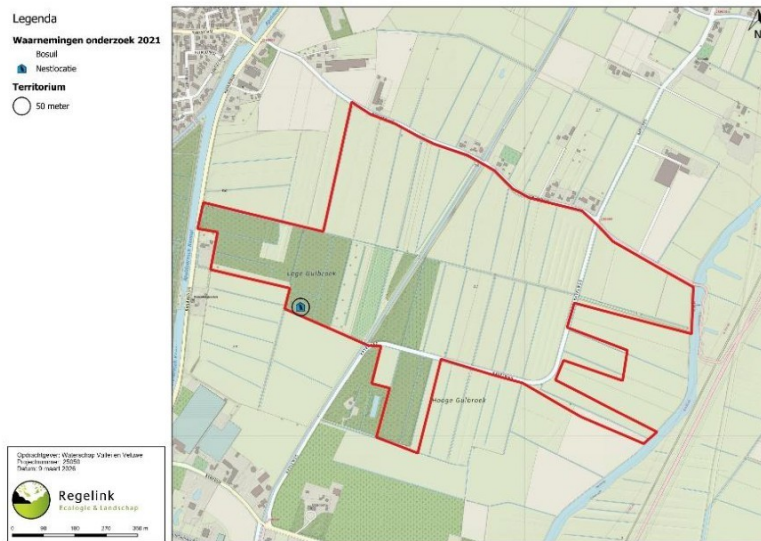
V20 Wat is de locatie van de nestkast voor steenuil? Blijft deze behouden?

A20 De locatie is met een blauwe stip weergegeven op onderstaand kaartje. De steenuilkast en de boom blijft behouden. Pas na uitvoering van het project wordt de kast op advies van de steenuilenwerkgroep verplaatst naar de oostelijk gelegen houtsingel ten oosten van de Kavelweg. Dat is een veel geschiktere locatie.



V21 Kunt u aangeven waar de nestlocatie van de bosuil is en of deze behouden blijft. Als het nest niet behouden blijft moet worden onderbouwd of er voldoende alternatieven zijn.

A21 Op onderstaand kaartje is de nestlocatie in het blauw weergegeven. Het nest blijft behouden omdat het gelegen is in het te handhaven bosdeel.



V22 Naast de steenmarter zijn er ook waarnemingen gedaan van hermelijn en mogelijk boommarter. Waarom is voor deze soorten geen vergunning aangevraagd?

A22 Het plangebied kan mogelijk incidenteel dienstdoen als foerageergebied voor hermelijn. De soort is 1 maal waargenomen en er zijn in het plangebied geen konijnenholen aangetroffen, die vaak een belangrijk onderdeel vormen van het leefmilieu van hermelijn. Het betreft daarom een waarneming van een foeragerend individu. Hermelijnen hebben territoria van ca. 4 -50 hectare.

De aanwezigheid van boommarter wordt binnen het plangebied niet verwacht. Er zijn enkele waarnemingen gemeld waarbij niet met zekerheid kon worden vastgesteld of het een boommarter of een steenmarter betrof. In 2023 is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar boomholtes en hun geschiktheid als mogelijke verblijfplaats voor boommarter. Daarbij is vastgesteld dat geen van de aangetroffen boomholtes geschikt is als verblijfplaats voor deze soort.

Op basis van het bovenstaande is de aanwezigheid van boommarter, evenals essentieel leefgebied en verblijfplaatsen van deze soort, binnen het plangebied niet aannemelijk.

V23 Omdat het onderzoek verouderd is en er waarnemingen van bunzing en wezel bekend zijn in de omgeving, verzoek we u voor deze soorten op basis van worst-case een vergunning aan te vragen.

A23 Hierbij wordt de vergunningsaanvraag aangevuld met de soorten bunzing en wezel.

V24 In het plangebied bevinden zich essentiële vliegroutes voor vleermuizen. Kunt u op kaart aangeven waar deze routes liggen en aangeven of deze behouden blijven? Indien er essentiële vliegroutes worden aangetast is hier een vergunning voor nodig.

A24 Op onderstaand kaartje zijn alle vliegroutes aangegeven.



Afbeelding 5, Waargenomen vliegroutes

Van al deze vliegroutes zal alleen de noordoostelijke (t.p.v. te kappen bosgedeelte), niet-essentiële vliegroute voor vliegmuizen aangetast worden. Voorts neemt a.g.v. het plan de totale bosrandlengte die belangrijk is voor foeragerende vleermuizen.

V25 Zijn er tijdens het vleermuizenonderzoek in 2023 verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld?

A25 Tijdens het vleermuizenonderzoek is specifiek onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen. De verwachting is dat deze verblijfplaatsen direct ten westen van het plangebied gelegen zijn in het landgoed met oud bos.

V26 Populier is een waardplant van de grote vos. Waarom kan aanwezigheid van deze soort uitgesloten worden?

A26 In 2021 zijn tijdens het veldonderzoek geen beschermde dagvlinders waargenomen. De NDFF-actualisatiecheck op 26-02-2026 geeft aan dat de grote vos niet voorkomt in het plangebied. Voorts is populier niet de enige waardplant van de grote vos. De rupsen leven bijvoorbeeld ook op wilgen, die in het plangebied aanwezig zijn, aanwezig blijven en waarschijnlijk ook zullen toenemen.

V27 Omdat het onderzoek verouderd is verzoeken we u een extra controleronde uit te voeren voor de das, potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen en nesten van jaar rond beschermde vogels (roofvogels en uilen). Hiertoe moet in kaart worden gebracht hoe de dassenburcht momenteel gebruikt wordt en of er nieuwe burchten bij zijn gekomen. Ook moet onderzocht worden of er nieuwe nesten van roofvogels aanwezig zijn en of er in de te kappen bomen geschikte holtes voor vleermuizen zitten. Indien potentieel jaar rond beschermde nesten en verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen moet hiervoor een vergunning aangevraagd worden.

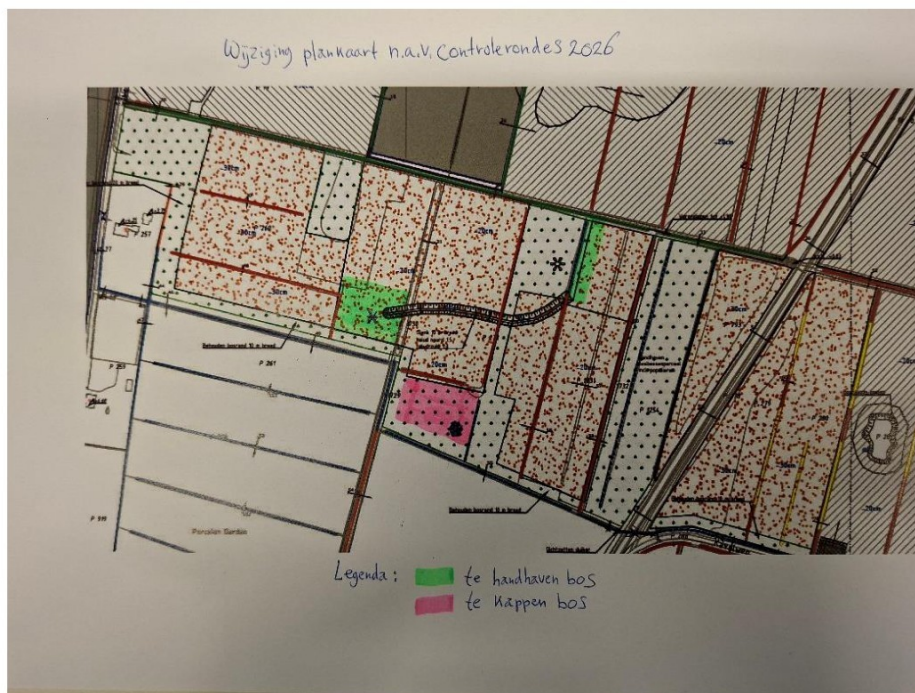
A27 Resultaten extra controleronden in 2026:

- das: zie ook antwoord A6 hoe de burcht wordt gebruikt. Er zijn geen nieuwe burchten bijgekomen.

- nesten van roofvogels en uilen: er is 1 nieuw roofvogelnest aangetroffen; er zal daarom een straal van 50 m rondom dit nest niet gekapt worden. Tevens is een aangetroffen roofvogelnest niet meer aanwezig. Deze boom en de eerder aangehouden straal van 50 m rondom te behouden bos vervalt en zal derhalve gekapt worden.



In bijlage brief Staatsbosbeheer resultaten aanvullend onderzoek 2026 Gulbroek wordt uitgebreid verslag gedaan. Als gevolg van de geconstateerde wijzigingen met betrekking tot de actuele roofvogelnesten wordt de plankaart gewijzigd met betrekking tot de situering "te handhaven bos" en "te kappen bos".



- potentiële verblijfplaatsen vleermuizen: kort voorafgaand aan de kap wordt een controlerende gedaan waarbij m.b.v. een boomcamera potentieel geschikte holtebomen worden opgespoord. Deze actie wordt in het ecologische werkprotocol opgenomen en geborgd.

V28 Kunt u een beoordeling aanleveren waaruit blijkt of het plangebied onderdeel is van essentieel leefgebied van steenuil of ander roofvogels/uilen, dit kan ook essentieel leefgebied zijn voor nestplaatsen in de directe omgeving. Blijft er bijvoorbeeld genoeg voedsel beschikbaar na vernatting doordat er minder muizen zijn? Als blijkt dat het essentieel leefmilieu mogelijk aangetast wordt, waardoor de functionaliteit van nestlocaties afneemt, is er een vergunning nodig.

A28 Steenuil

Het plangebied maakt onderdeel uit van essentieel leefgebied voor de steenuil. De beoogde activiteiten hebben effect dat het foerageergebied voor de steenuil gevarieerder wordt. De functionaliteit van de nestlocatie van de steenuil neemt derhalve niet af.

Andere roofvogels en uilen

Het plangebied maakt onderdeel uit van essentieel leefgebied voor de buizerd. De beoofde activiteiten hebben effect dat het foerageergebied voor de buizerd gevarieerder wordt. DE functionaliteit van de nestlocatie van de buizerd neemt derhalve niet af.

V29 Het onderzoek naar amfibieën, reptielen en vissen moet worden geactualiseerd, tenzij met een ecologische onderbouwing aanwezigheid van beschermde soorten kan worden uitgesloten of de beschermde soorten op basis van een worst-case worden meegenomen in de aanvraag.

A29

Vissen: Op 7 februari 2026 is door vissenwerkgroep 'De Prik' een visinventarisatie uitgevoerd in de watergangen van het Gulbroek. Er zijn twee beschermde vissoorten aangetroffen: bittervoorn en kleine modderkruiper. Hierbij worden deze twee beschermde soorten toegevoegd aan de aanvraag. In het op te stellen ecologisch werkprotocol zullen mitigerende maatregelen worden opgenomen met betrekking tot deze vissoorten.

Amfibieën en reptielen: uit de uitgevoerde NDFF-actualisatiecheck op 26-02-2026 blijkt dat sinds 2023 geen waarnemingen van nieuwe beschermde soorten zijn gedaan.

Er is samen met het soortgericht onderzoek afdoende onderzoek gedaan naar beschermde amfibieën en reptielen. Voor andere beschermde amfibieën- of reptielensoorten biedt het plangebied of geen geschikt habitat, of de soort is niet uit de omgeving van Gulbroek bekend, of allebei. Daarmee is dus de kans uitermate klein dat een beschermde soort zich in de tussentijd ineens nieuw in het plangebied gevestigd zou hebben. Om deze reden stellen wij de noodzaak voor aanvullend veldonderzoek ter discussie.

Ik vertrouw er op dat met bovenstaande beantwoording van uw verzoeken ik u voldoende heb geïnformeerd om de vergunningverlening te vervolmaken.

Datum 7 april 2026
Onderwerp Aanvullende gegevens aanvraag 2025-008728 Gulbroek
Pagina 12 van 12

Hoogachtend,
namens het college van dijkgraaf en heemraden

[Redacted signature]

[Redacted name]

Projectmanager Verdrogingsaanpak Gulbroek (Heerde)